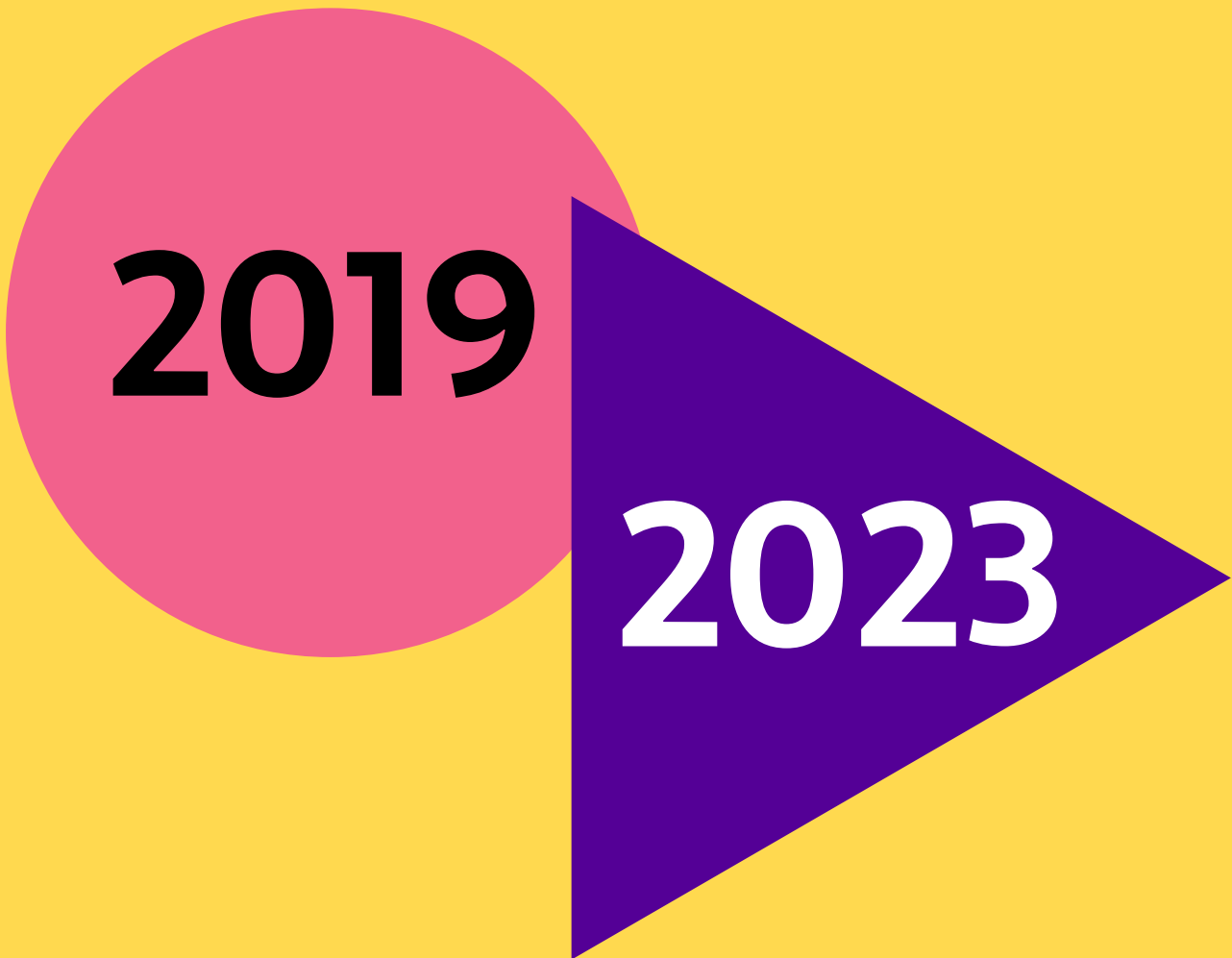


Samen meedoen

De Maatschappelijke Agenda



2019

2023

Voorwoord van de wethouder

Er is een hechte samenleving in Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg. Duizenden inwoners zijn vrijwillig actief bij de sportvereniging, in de kerk of zetten zich in voor een schone leefomgeving. Het grote aantal verenigingen en vrijwilligers in onze dorpen is bijzonder in Nederland en daar mogen we trots op zijn. Want verenigingen zijn niet alleen een goede plek om je hobby uit te oefenen maar zorgen ook voor grote samenhang. Er worden vriendschappen gesloten en mensen raken betrokken bij elkaar, helpen elkaar als het nodig is. Onze kinderen leren bij een vereniging zoals scouting of een sportvereniging om samen te werken en ze krijgen meer verantwoordelijkheidsbesef. De plaatselijke ondernemers dragen actief bij aan de gemeenschap of ondersteunen deze ruimhartig. De gemeente koestert de gemeenschappen en waardeert de betrokken inwoners en ondernemers.

De meeste inwoners die we gesproken hebben over de Toekomst van Katwijk zijn heel tevreden met het leven en wonen in onze dorpen. Toch zijn er ook inwoners die niet mee kunnen komen of die zorg en ondersteuning nodig hebben. Juist onze krachtige gemeenschappen maken het mogelijk dat we er samen voor kunnen zorgen dat iedereen mee kan doen en zijn talenten kan ontwikkelen. Daarom hebben we gesteld dat inwoners en maatschappelijke partners moeten bepalen welke voorzieningen en ondersteuning er nodig zijn. Dit vraagt ook om een gemeente die zich anders gedraagt, die nauw in contact staat met de samenleving, weet wat er speelt en samen met inwoners en (maatschappelijke) partners problemen signaleert en oplossingen bedenkt. Het vraagt om een gemeente die vertrouwt op de kracht van inwoners en maatschappelijke partners, open staat voor nieuwe initiatieven en een gemeente die voor de uitvoering van deze initiatieven voldoende ruimte biedt, loslaat en erop vertrouwt dat inwoners maatschappelijke partners verantwoordelijkheid nemen. De gemeente schept randvoorwaarden en stuurt op het behalen van maatschappelijk resultaat. Zo hebben we samen in deze Maatschappelijke Agenda de opgaven voor de komende jaren benoemd en staan we samen aan de lat om de gemeenschappen verder te versterken en om te zien naar elkaar.

Adger van Helden

Wethouder gemeente Katwijk

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Een agenda voor en door Katwijk	4
Sociale veiligheid	7
Inwoners van Katwijk leven in een veilige omgeving	8
Hoe meten we dit:	9
Gezondheid	10
Inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl	12
Hoe meten we dit:	13
Zorg en ondersteuning	14
Inwoners die hulp nodig hebben, ervaren een hoge kwaliteit van leven en hebben regie over hun leven	16
Hoe meten we dit:	16
Opgroeien en ontwikkelen	17
In Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen	19
Hoe meten we dit:	20
Meedoen	21
Inwoners van Katwijk nemen deel en dragen bij aan de maatschappij	23
Hoe meten we dit:	24
Hoe staan we er voor	25
Aan de slag met de MAG	30
Reikwijdte van de maatschappelijke agenda	31
Bijlage	32

Een agenda voor en door Katwijk

In Katwijk moet iedereen naar vermogen mee kunnen doen met de samenleving. Hiervoor is het nodig dat wij, als gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners voor elkaar klaar staan. We hebben met elkaar een agenda opgesteld over wat nodig is aan zorg, werk, opgroeien en ontwikkelen. Dat doen we met ondernemers, inwoners, verenigingen, thuiszorg, bibliotheek en vele anderen. Op die manier ontstaat er een Maatschappelijke Agenda waarin de gemeente partner is, om zo mét anderen te bouwen aan het Katwijk van morgen. Door de sterke sociale samenhang in Katwijk en de grote maatschappelijke betrokkenheid van de inwoners is dit een manier die goed bij onze gemeente en onze samenleving past.

In 2018 is er met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en zorgaanbieders gewerkt aan het opstellen van deze Maatschappelijke Agenda: wat willen wij voor de toekomst van Katwijk? Welke doelen moeten er worden behaald om tot een beter Katwijk te komen? Iedereen werd uitgenodigd voor online peilingen, gemeentelijke gespreksavonden, filmopnames of interviews op straat of buurthuis. Dit is wat zich onder de vlag van De Toekomst van Katwijk allemaal heeft afgespeeld in de afgelopen periode. Op deze manier hebben wij ruim 1.000 goede ideeën en wensen opgehaald die bijdragen aan de Toekomst van Katwijk.

De maatschappelijke agenda is meer dan alleen een agenda voor het sociaal domein. We beogen een andere manier van werken en denken. We gaan sturen op het behalen van maatschappelijke doelen in plaats van het financieren van activiteiten¹. Op elk van de samen geformuleerde wensen zoeken we 'beweging'. Hiervoor willen we de denkkraft en energie van inwoners en maatschappelijke partijen

herkennen, erkennen en inzetten. Onlineverslaving? Daar is professionele hulp voor. Maar er zijn ook ouders die daar wel raad mee weten en niet te vergeten jongeren zelf. Wat zien zij voor kansen? Willen zij andere ouders of jongeren helpen? Hoe kunnen hun ervaringen andere versterken? Het is een doorlopend proces waarin we ons als samenleving gezamenlijk inzetten om maatschappelijke effecten te bereiken.

Ook de gemeente als bestuurlijke speler doet mee, maar niet meer in die hoofdrol waarmee we zo vertrouwd zijn. De gemeente Katwijk neemt het welbekende principe 'it takes a village to raise a child' letterlijk en vraagt van bewoners om de regie te nemen. Zelf de regie nemen, oplossingen bedenken in de eigen netwerken en de kracht aanspreken die we als gemeenschap bezitten. De gemeente zal op verschillende vraagstukken een passende rol aannemen: soms als aanjager, als partner, als co-financier en bij specifieke wettelijke taken ook als opdrachtgever. Belangrijk hierin vinden wij dat er in gezamenlijkheid wordt gekeken welke rol op welk moment het meeste oplevert voor het bereiken van het doel.

Alle verandering kost tijd en gaat gepaard met vallen en opstaan, met succes en falen en met vrolijke boodschappen en met moeilijke keuzes. Dit is het pad dat de gemeente Katwijk is ingeslagen voor het vaststellen van haar maatschappelijke agenda en de toekomstige financiering van initiatieven. De agenda verwijst naar de belangrijke en concrete vraag: welke sociale vraagstukken pakken we als eerste aan? Wat vraagt nu om actie als het gaat om onze jeugd, onze ouders? Aan welke problemen geven we voorrang, van overgewicht tot aan verslavingsproblemen?

¹ Zie voor een toelichting op de totstandkoming en methodiek hoofdstuk: Reikwijdte van de maatschappelijke agenda

De Omgevingsvisie en MAG zijn

onlosmakelijk verbonden:

Het fysieke en sociale domein zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Om maatschappelijke doelen te bereiken, zal ook de fysieke omgeving hierop moeten worden aangepast. Denk aan het plaatsen van lantaarnpalen in een donkere steeg om de veiligheid in de buurt te vergroten, aan het inrichten van speelplekken die uitnodigen tot beweging en het maken van plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. De gemeente wil daarom bij het realiseren van haar (maatschappelijke) doelen fysiek en sociaal steeds in samenhang benaderen. Daarom heeft de gemeente in 2018 de Omgevingsvisie vastgesteld waarin een aantal ambities en doelstellingen zijn vastgesteld, die ook gelden voor de Maatschappelijke Agenda. Het gaat in de Omgevingsvisie niet alleen om de traditionele ruimtelijke aspecten, zoals ruimtelijke ordening en milieu, maar ook om sociale aspecten als veiligheid en gezondheid. Katwijk richt zich in de Omgevingsvisie integraal op een leefomgeving die 'sociaal, innovatief en duurzaam' is.

Sociaal: Katwijk streeft naar een sociaal leefklimaat waar bewoners zelfredzaam zijn, zich kunnen ontplooien en waar men zich inzet voor een sociale omgeving. De sociale gemeenschappen binnen de verschillende kernen vormen al eeuwenlang een sterke basis waarop de Katwijkse samenleving is gebouwd. Zij zijn erg waardevol en leveren een belangrijke bijdrage aan een levendige en gezonde gemeente. Het behouden en (door)ontwikkelen van sociale gemeenschappen blijft daarom van vitaal belang. Daarom zet de Omgevingsvisie in op het realiseren en behouden van inclusieve kernen, waarin er aandacht kan zijn voor elkaar. In wonen en leven mag iedereen er een plek vinden.

Innovatief: Katwijk ambieert zijn regionale positie te versterken en wil voorop lopen als het gaat om het toepassen en ontwikkelen van nieuwe concepten binnen zijn economische profiel, in mobiliteit, sociale ontwikkelingen, woningbouw en klimaat.

Hierbij wordt gewerkt aan nieuwe samenwerkingsverbanden met nieuwe (regionale) partners om innovatie aan te jagen.

Duurzaam: In de Omgevingsvisie heeft de gemeente uitgesproken dat Katwijk een strategische positie in het land heeft en zijn unieke omringende natuurlandschappen en recreatieve kwaliteiten wil waarborgen en versterken. Katwijk zet daarom in op duurzame energieproductie, circulaire economie en ontwikkeling van klimaatbestendige woon- en natuurlandschappen. Het doel is om in 2050 helemaal energieneutraal te zijn. Dit betekent dat de gemeente bij alles wat ze doet deze ambitie wil uitdragen, zo ook bij de uitvoering van de Maatschappelijke Agenda. Waar mogelijk, wordt er gekeken naar de meest duurzame optie. Daarbij wordt gekeken naar de effecten voor de omgeving (planet), mens en arbeid (people) en de goede inzet van middelen (profit). Het gaat bijvoorbeeld om het bieden van oplossingen die het beste zijn, ook op de lange termijn.

Toegankelijkheid

Tot slot loopt het thema Toegankelijkheid als rode draad door de agenda heen. De gemeente omarmt het 'Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap'. Onze samenleving moet toegankelijk zijn voor alle inwoners, ook voor inwoners die te maken hebben met enige vorm van beperking. Dit geldt overigens niet alleen voor de maatschappelijke aspecten, maar zeker ook voor de inrichting van de openbare ruimte. Katwijk is voor alle inwoners en bezoekers.

De Maatschappelijke Agenda rust op samenwerking: tussen fysiek en sociaal, tussen partners onderling, tussen de partners en gemeente en tussen afdelingen van de gemeente. Maatschappelijke Agenda en Omgevingsvisie zijn daarvoor de basis. Het opstellen daarvan waren de eerste stappen.

Nu gaan we samen aan de slag!

In de Maatschappelijke Agenda beschrijven

we onze ambities

De Maatschappelijke Agenda is tot stand komen middels een intensief participatietraject, middels de campagne “de Toekomst van Katwijk”. Tijdens dit traject zijn ideeën opgehaald bij inwoners, maar ook bij onze maatschappelijke partners en andere betrokkenen². We hebben in totaal ruim 1000 ideeën opgehaald en hebben de totstandkoming van de MAG besproken bij alle reguliere overleggen met onze huidige partners. In de slotbijeenkomst op 19 februari 2019 zijn de resultaten besproken en zijn de onderliggende thema's geprioriteerd.

De ideeën zijn verwerkt en gecombineerd met de Startfoto Sociaal Domein Katwijk (een data-analyse), met de bestaande beleidsstukken in het sociaal domein en de indicatoren vanuit de huidige begroting. Dit heeft geresulteerd in de agenda die nu voorligt.

In deze Maatschappelijke Agenda beschrijven we de maatschappelijke ambities voor Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg. Per thema zijn de ambities beschreven met de indicatoren waarmee ze gemeten gaan worden. In hoofdstuk 'Hoe staan we er voor' wordt de huidige stand van zaken per indicator beschreven. In hoofdstuk 'Aan de slag met de MAG' gaan we in op de nieuwe werkwijze. Tot slot is er een hoofdstuk opgenomen over de reikwijdte van het document.

² Voor een overzicht van de activiteiten, zie bijlage 2.

— Sociale veiligheid —

**Inwoners van Katwijk leven
in een veilige omgeving**



SOCIALE VEILIGHEID

Voorbeeld:

Dunavie heeft vanuit hun team Leefbaarheid vijf buurtbeheerders aangesteld. Zij richten zich op zowel op de woning als de woonomgeving. Dunavie voelt zich (mede)verantwoordelijk voor de kwaliteit van de woonomgeving in de Katwijkse wijken.

Hangplekken voor jongeren zonder overlast en met toezicht.

Voorlichting op scholen over kindermishandeling door een ervaringsdeskundige.

Je hoort steeds vaker verhalen over mensen die zichzelf verwaarlozen, op straat leven of in de war zijn. Blijf daarom inzetten op sociale cohesie en probeer sociale risicogroepen te spreiden over de gemeente.

Onze ambitie: Inwoners van Katwijk leven in een veilige omgeving

Veiligheid is een basisbehoefte. Het gevoel van veiligheid is een belangrijke voorwaarde om prettig te kunnen leven en zich te kunnen ontwikkelen. Inwoners geven aan dat het thema veiligheid bovenaan staat als het gaat om maatschappelijke vraagstukken. Dit is ook een thema dat benoemd wordt in de Omgevingsvisie. De nadruk in de Maatschappelijke Agenda ligt op de sociale veiligheid³.

Veiligheid is een ingewikkeld begrip. Het gevoel van onveiligheid is lastig te omschrijven en de oorzaken van onveiligheid zijn complex en samenhangend. Agressie en geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, homo-intimidatie en pesten kunnen bijvoorbeeld leiden tot een onveilig gevoel bij inwoners. Dit grensoverschrijdend gedrag⁴ is vaak het gevolg van achterliggende oorzaken. Denk hierbij aan problemen op het gebied van werk, geld en relaties, psychische problematiek. Veelal is er zelfs sprake van een combinatie van verschillende problemen. Dit maakt de aanpak en het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag complex. De gemeente heeft haar inwoners en maatschappelijke partners daarom hard nodig om ervoor te zorgen dat inwoners in Katwijk zich veilig voelen. Het gaat hierbij niet alleen om maatschappelijke partners, want ook de inrichting van de buitenruimte en de rol van bijvoorbeeld een woningbouwvereniging zijn bepalend voor het gevoel van veiligheid in de buurt. Veiligheid gaat niet alleen over het beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen bedreigingen. Het gaat ook over de mate waarin inwoners zich inzetten om de veiligheid in hun eigen omgeving te verbeteren. We vragen van de samenleving om iedereen een plek te geven in hun eigen omgeving. Verwacht wordt dat kwetsbare inwoners met verward gedrag

langer in hun eigen leefomgeving zullen blijven wonen en worden opgevangen. Dit betekent dat zij door samenleving moeten worden opgevangen. Als het gaat om overlast van jongeren, hebben ouders vanzelfsprekend een verantwoordelijkheid als het gaat om het gedrag van hun kinderen. Maar we vragen van de samenleving ook om jeugdigen die overlast veroorzaken hierop aan te spreken en er samen voor te zorgen dat zij niet op het criminele pad raken.

Van ouders verwachten we dat ze hun kinderen in veiligheid en zonder geweld grootbrengen. Kindermishandeling en huiselijk geweld zijn geen onderwerpen waar makkelijk over wordt gesproken, ook niet in Katwijk. Het verdrag inzake de rechten van het kind zegt dat ieder kind recht heeft op bescherming tegen alle vormen van lichamelijke en geestelijke mishandeling, verwaarlozing en (seksueel) misbruik, zowel in het gezin als daarbuiten. De overheid moet maatregelen nemen om dit te voorkomen en moet zorgen voor opvang en behandeling van kinderen die hiervan slachtoffer zijn. Kindermishandeling en huiselijk geweld moet zoveel mogelijk voorkomen worden. Om ons in te kunnen zetten voor het voorkomen van kindermishandeling en huiselijk geweld moeten we het ook bespreekbaar kunnen maken.

Hoe meten we dit:

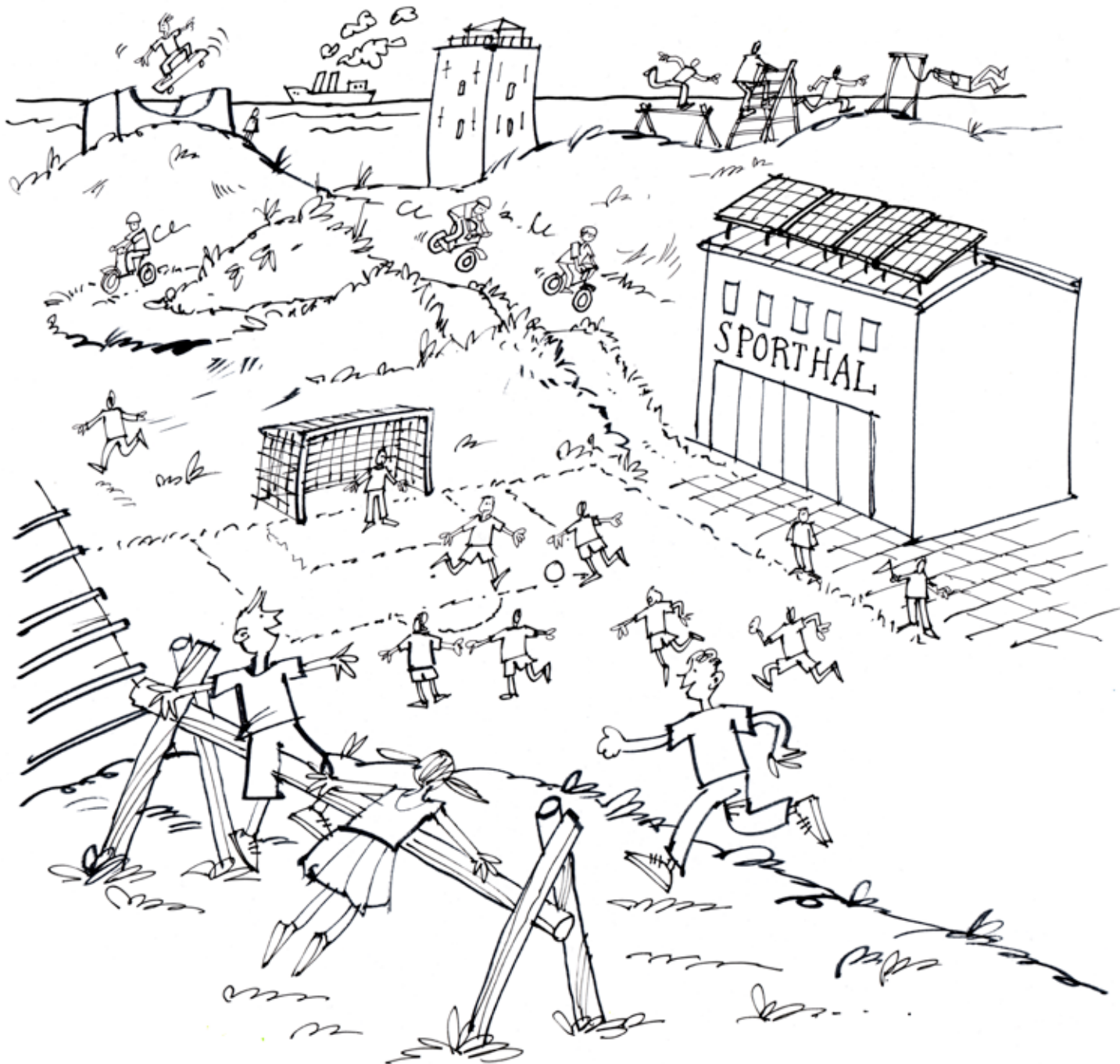
1. % inwoners dat zich inzet voor een veilige buurt
2. % inwoners dat zich veilig voelt in eigen buurt
3. % inwoners dat sociale overlast ervaart
4. % inwoners dat te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling
5. % inwoners dat crimineel gedrag vertoont

³ Sociale veiligheid gaat over het beschermd zijn of het zich beschermd voelen tegen tegen persoonlijk leed en bedreigingen die veroorzaakt worden door het gedrag van mensen. Agressie en geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, homo-intimidatie en pesten kunnen bijvoorbeeld leiden tot een onveilig gevoel bij inwoners.

⁴ Gedrag dat we als samenleving niet accepteren en waardoor bij inwoners een onveilig gevoel ontstaat, noemen we grensoverschrijdend gedrag.

— Gezondheid —

**Inwoners van Katwijk zijn
gezond en hebben een
gezonde levensstijl**



Voorbeeld:

In Katwijk is het platform KoCon ontstaan uit professionals die zich met hart en ziel inzetten voor ex-gedetineerden en verslaving. Dit platform is zeer succesvol door de samenwerking tussen disciplines. De gemeente is faciliterend en een ketenpartner.

Beweging op de werkvloer zou ook gestimuleerd moeten worden: op de fiets naar het werk, staand vergaderen, zitfietsen in de openbare ruimte.

Het is een taboe in Katwijk om je uit te laten over enige mentale problemen. Hier moet absoluut meer aandacht, maar ook meer faciliteiten voor komen.

Onze ambitie: Inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl

Een goede gezondheid is van wezenlijk belang voor het welzijn van mensen. Wie een goede gezondheid heeft, heeft een grotere kans op een lang en kwalitatief goed leven, kan langer blijven werken en meedoen in de samenleving. De gemeente heeft vooral een rol als het gaat om het voorkomen van gezondheidsproblemen. Deze opgave komt overeen met de vierde doelstelling van de Omgevingsvisie: Ontwikkelen van een gezonde en veilige gemeente. Een gezonde gemeente heeft gezonde, vitale inwoners, zowel fysiek als mentaal. Zij moeten de kans en de ruimte krijgen een gezonde levensstijl te ontwikkelen.



De term gezondheid is heel breed en kan onderverdeeld worden in twee hoofdcategorieën: psychische gezondheid en lichamelijke gezondheid. Wanneer we stellen dat inwoners gezond zijn, betekent dit dat zij zowel psychisch als lichamelijk gezond zijn en een gezonde levensstijl hebben. Hierbij kijken we naar het principe van Positieve Gezondheid: het gaat om gezondheid op alle levensgebieden. Het doel is om een gezonde leefstijl te promoten en gezondheidsproblematiek zoveel mogelijk te verkleinen. Tegelijkertijd beseffen wij dat gezondheidsproblematiek complex is en dat er veel zaken zijn die gezondheid beïnvloeden. En als samenleving hebben wij slechts een beperkte invloed op de gezondheid van onze inwoners. De verantwoordelijkheid van mensen voor hun gezondheid ligt voor het grootste deel bij de mensen zelf.

Zo zien we dat jongeren steeds vaker eenzaam zijn en vaker overgewicht hebben. Dit zouden we anders willen zien. Tegelijkertijd gaat het bij het verbeteren van gezondheid om het veranderen van gedrag. Iets dat ontzettend lastig is om bij een ander voor elkaar te krijgen. Hiervoor is een totaal-aanpak nodig. Denk bijvoorbeeld aan het verminderen van drankgebruik onder jeugdigen. Wanneer ouders, opa's, oma's, welzijnswerkers, scholen, horeca en supermarkten samen een plan zouden maken voor het verminderen van drankgebruik en het bewust maken van de gevolgen, zou er een grotere kans zijn dat dit werkt dan wanneer iedereen dit afzonderlijk zou doen. In Katwijk doen we dit op een aantal thema's al en we willen dit graag uitbreiden.

In Katwijk wordt er steeds minder bewogen. Terwijl sporten en bewegen essentiële onderdelen zijn voor een fysiek en sociaal gezonde samenleving. Voldoende sporten en bewegen is één van de beste manieren om bepaalde fysieke klachten te voorkomen en soms ook te behandelen. Uit het oogpunt van gezondheid, vorming en ontplooiing willen we het mogelijk maken en bevorderen dat alle inwoners aan enige vorm van sport en/of bewegen kunnen doen. De ambitie is dat iedereen in Katwijk een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen.



GEZONDHEID

Ten aanzien van psychische gezondheid zijn er steeds meer mensen die last hebben van psychische problemen. Inwoners geven aan dat zij zich zorgen maken over deze ontwikkeling. We willen voorkomen dat inwoners te maken krijgen met (psycho) sociale problematiek of dat dit verergert. Ook blijft verslaving een thema dat aandacht nodig heeft. Van handhavers en jongerenwerkers horen wij veelvuldig dat zij zorgen hebben over onder andere het middelengebruik en gaming-gedrag. We zetten stevig in op preventie om verslaving te voorkomen.

Hoe meten we dit:

1. % inwoners met (sociaal)psychische problemen
2. % inwoners dat voldoet aan de beweegnorm
3. % inwoners dat een gezond eetpatroon heeft
4. % inwoners dat te maken heeft een problematische verslaving

Zorg en ondersteuning

Inwoners die hulp nodig hebben, ervaren een hoge kwaliteit van leven en hebben regie over hun leven.



De hulpverlening moet laagdrempeliger, bijvoorbeeld door gezinnen thuis te bezoeken.

Voorbeeld:

In Katwijk is er een algemene voorziening voor dagopvang: Binders. In wijkservicecentrum Binders verlenen mensen met een beperking diensten in de wijk Katwijk-Binnen. Dit initiatief is ontstaan vanuit twee zorgorganisaties waarbij de gemeente faciliteert, door de samenwerking tussen disciplines. De gemeente is faciliterend en een ketenpartner.

Voorlichting bij invullen van formulieren. Soms geschreven met veel vakjargon.

Onze ambitie: Inwoners die hulp nodig hebben, ervaren een hoge kwaliteit van leven en hebben regie over hun leven

Inwoners wonen het liefst thuis in hun eigen vertrouwde leefomgeving. Een groot deel van de inwoners gaat dit gelukkig goed af en kan eventuele ondersteuning zelf organiseren. Dit geldt echter niet voor iedereen. Sommige inwoners hebben ondersteuning nodig om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen. Bijvoorbeeld omdat zij belemmerd worden in het (zelfstandig) functioneren door een beperking of te kampen hebben met psychische of psychosociale problemen. Voor een klein deel van de inwoners is het zelfs helemaal niet mogelijk om thuis te wonen. Voor deze mensen is speciale opvang nodig.

In de komende jaren wordt een toename verwacht van het aantal hulpvragen, onder andere als gevolg van vergrijzing. De druk op voorzieningen stijgt en de vraag om zorg en ondersteuning effectief en efficiënt te organiseren wordt groter. Voorkomen moet worden dat wachtlijsten ontstaan en inwoners niet tijdig passende hulp krijgen geboden.

We willen dat iedereen de ondersteuning kan vinden die hij nodig heeft. Daarom werken we met één toegang. En om ervoor te zorgen dat de geboden hulp duurzaam en passend is, wordt er gewerkt met één plan met een brede vraagverheldering aan het begin van het traject. Wanneer er zorg en/of ondersteuning nodig is, hebben inwoners hierover zelf de regie. De hulp die geboden wordt, moet bijdragen aan het doel dat de inwoner zelf heeft gesteld. De hulp is efficiënt en effectief: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig.

De hulpvragen zijn heel divers. Lang niet altijd hoeft zware, professionele hulp ingeschakeld te worden. Hulpvragers kunnen in veel gevallen een beroep doen op hun sociale netwerk. Mantelzorgers en vrijwilligers maken het mogelijk dat mensen die het nodig hebben, kunnen worden ondersteund in hun eigen omgeving. Wat de bevlogen en betrokken vrijwilligers in de praktijk goed kunnen gebruiken is af en toe vervangende of aanvullende zorg en ondersteuning. Met het toenemen van de zorgvraag, neemt de druk op de mantelzorgers toe en daarmee het risico op overbelasting. Ook het aantal (zorg)vrijwilligers dat ondersteuning nodig heeft, wordt groter. In Katwijk worden mantelzorgers en vrijwilligers gewaardeerd voor het werk dat zij verrichten en krijgen zij ondersteuning wanneer zij dit nodig hebben.



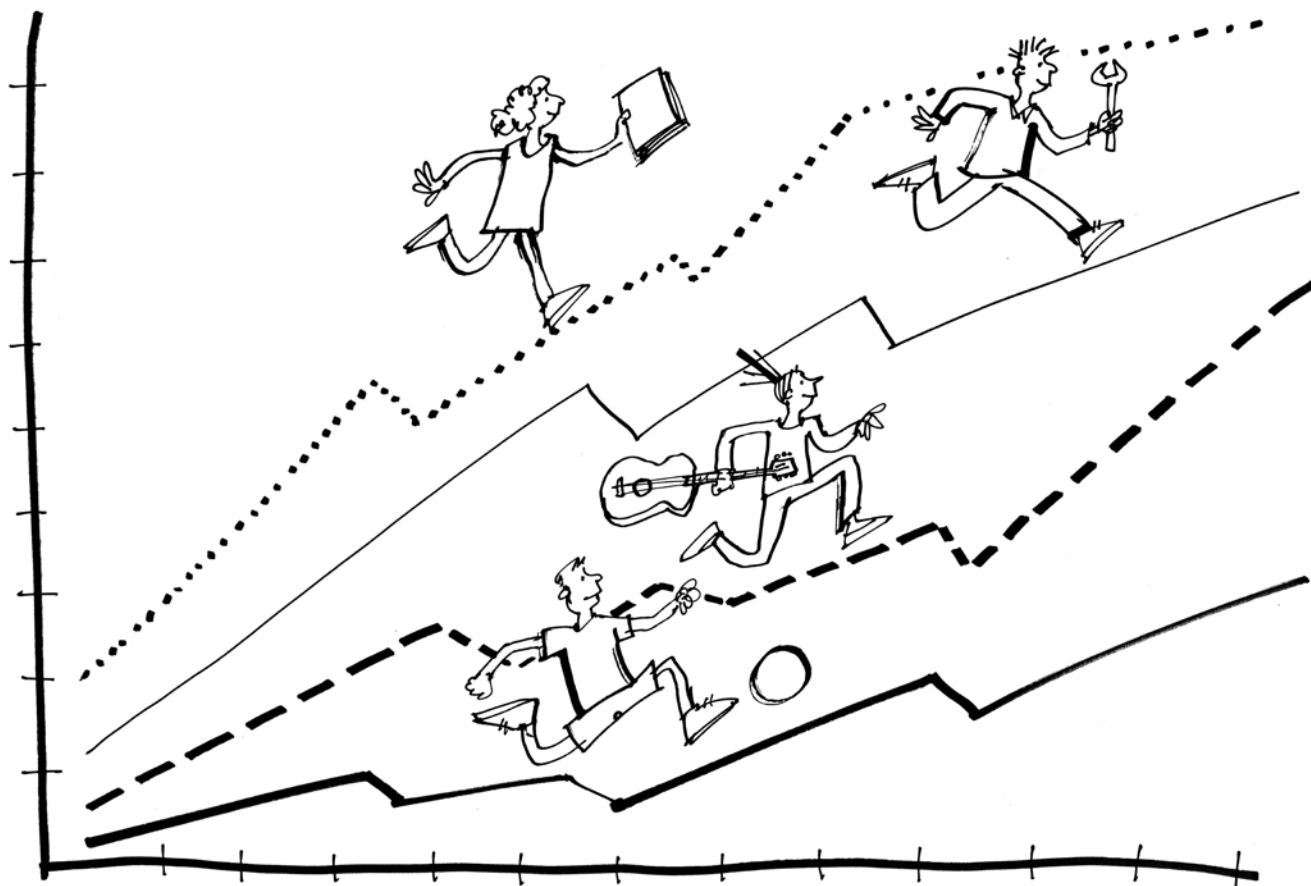
Hoe meten we dit:

1. % inwoners dat voldoende regie over eigen leven ervaart
2. % inwoners dat na een algemene- of maatwerkvoorziening het afgesproken doel realiseert
3. % inwoners dat tevreden is over de geboden hulp passend, tijdig, beschikbaar en laagdrempelig)
4. % mantelzorgers en vrijwilligers dat overbelast is

— Opgroeien en ontwikkelen —

In Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen





OPGROEIEN & ONTWIKKELEN

Er zou meer moeten zijn voor jeugd met een beperking.”

Maak concerten en festivals e.d. ook toegankelijk voor 18 min. Uitgaan is teveel gericht op 18-28 jaar.

Organiseer als basisscholen in Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg samen met ouders meer/ beter basisonderwijs voor hoogbegaafde kinderen. Desnoods centraal.

Muziek maken is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Stimuleer ook vanuit de gemeente dat kinderen lid worden van een muziekvereniging. Goed voor de sociale contacten, samen muziek maken is leuk!

Voorbeeld:

Een aantal betrokken ouders is in het Dorpshuis Rijnsburg gestart met activiteiten voor kinderen. De activiteiten worden drukbezocht en hebben ook veel meerwaarde voor de vrijwilligers die de activiteiten begeleiden.

Onze ambitie: In Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen

Elk kind verdient een gezonde, kansrijke en veilige toekomst. Een goede ontwikkeling van de lichamelijke, emotionele en psychische gezondheid in de eerste levensjaren is de basis voor gelijke kansen en goed burgerschap in latere jaren. Wij vinden het belangrijk dat alle jeugdigen over voldoende sociale vaardigheden beschikken om zichzelf te redden in de maatschappij. Door op te groeien in een positief opgroei- en opvoedklimaat, zowel in de thuissituatie als op school, kunnen jeugdigen zich optimaal ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk dat jeugdigen zo veel mogelijk opgroeien in een gezinssituatie en dat zij deelnemen aan het normale leven. Daar hoort bij dat zij gebruik maken van de reguliere voorzieningen zoals kinderopvang, onderwijs en voorzieningen rond vrijetijdsbesteding.

Opvoeden en opgroeien is een natuurlijk en dynamisch proces waarbij ouders en jeugdigen elkaar beïnvloeden op basis van wederzijds begrip en respect. Soms kan opvoeden ook lastig zijn. Dan moeten informatie, advisering, ondersteuning en hulp beschikbaar zijn. Wanneer er hulp geboden wordt, is dit gericht op het herstel van het normale leven. Met dezelfde uitgangspunten als die genoemd zijn bij de opgave “Zorg en ondersteuning”. We willen voor de jongeren uit Katwijk een Katwijkse aanpak die aansluit bij de oorzaken van de zorgvraag. Het beroep dat wordt gedaan op gespecialiseerde jeugdhulp ligt in Katwijk hoger dan het landelijk gemiddelde. Er is hierbij sprake van een gestage toename, die ook regionaal en landelijk zichtbaar is.

Het doel is dat kinderen en jongeren uiteindelijk groeien naar zelfstandigheid. Zelfstandigheid houdt meer in dan je eigen weg gaan. Een jongere die zelfstandig is, kan de verantwoordelijkheid dragen voor zichzelf en zijn daden, maar is ook in staat zich sociaal en verantwoordelijk op te stellen, rekening te houden met anderen en is zelfredzaam.

Kinderen en jongeren moeten optimale kansen krijgen om hun talenten te ontwikkelen, waardoor zij, nu en later, naar vermogen kunnen deelnemen en bijdragen aan de maatschappij. Een passende opleiding is een heel belangrijke voorwaarde voor het ontwikkelen van talenten en participatie in de maatschappij. Jeugdigen brengen een groot deel van de week door op school. Daarmee is het onderwijs/ de school hun tweede milieu. Het is belangrijk dat hulp en onderwijs, daar waar nodig, goed op elkaar aansluiten. Door de huidige regelgeving is het mogelijk dat kinderen die wel een beetje onderwijs zouden kunnen volgen dit in zijn geheel niet krijgen, omdat dit niet ‘rendabel’ zou zijn. Als gemeente willen wij hier vanaf, omdat ieder kind onderwijs verdient ongeacht de situatie waarin het zich bevindt.

Jeugdigen gaan naar school tot zij een startkwalificatie hebben, tot ze werken of arbeidsmatige dagbesteding hebben. Jeugdigen krijgen waardering voor iets waarin zij goed zijn en worden geholpen dat talent verder te ontplooien. Dit motiveert hen het beste uit zichzelf te halen, successen te boeken en daar trots op te zijn. Het opleidingsniveau van jeugdigen in Katwijk stijgt, iets dat nodig is in deze snel ontwikkelende maatschappij. In Katwijk zijn er echter relatief veel jongeren zonder betaalde baan. Een belangrijke oorzaak hiervan is (sociaal)psychische problematiek die deze jeugdigen ervaren. Jeugdigen moeten trots kunnen zijn op wie ze zijn en geen gevoelens van eenzaamheid te hebben. Helaas is dit in Katwijk nog niet vanzelfsprekend.

Ook de invulling van vrije tijd onder jeugdigen is een manier om de talenten bij jeugdigen te stimuleren. Ze spelen buiten, sporten, maken muziek of ontmoeten elkaar. Allemaal waardevolle activiteiten die maken dat zij zich kunnen ontwikkelen en meedoen aan de samenleving. Jeugdigen vragen om vrijetijdsbesteding die past bij hun eigen leeftijd.

Hoe meten we dit:

1. % kinderen en jongeren dat ondersteuning nodig heeft in het onderwijs
2. % kinderen en jongeren dat hulp nodig heeft bij het opgroeien (naar zelfstandigheid)
3. % jongeren dat een vervolgopleiding heeft afgerond
4. % kinderen en jongeren dat deelneemt aan activiteiten gericht op het vergroten van maatschappelijke ontwikkeling/hun zelfredzaamheid in de maatschappij
5. % kinderen en jongeren dat zich eenzaam voelt
6. % kinderen en jongeren dat zich sociaal geaccepteerd voelt

— Meedoen —

**Inwoners van Katwijk
nemen deel en dragen bij
aan de maatschappij**



Interculturele ontmoeting
(kennismaking tussen
verschillende culturen).



Taal is essentieel voor werk
en daarmee integratie.

MEEDOEN

Voorbeeld:

De kerken in Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg hebben een belangrijke maatschappelijke rol. Ook zij zetten zich in voor maatschappelijke doelen zoals eenzaamheid en ontmoeting.

Studenten (psychologie, SPH, rechten) kunnen gekoppeld worden aan mensen met financiële problemen. Zij kunnen deze mensen helpen met hun kennis. Studenten krijgen hier studiepunten voor. Beide partijen winnen dus.

Voor de gehandicapte mens valt er nog erg veel te verbeteren. Winkels kom je met een rolstoel amper in. Toiletbezoek in horeca is vrijwel onmogelijk.

Voorbeeld:

In de Hoornes is een groep betrokken Katwijkers aan de slag gegaan met het thema Ontmoeting. Dit heeft tot een aantal nieuwe samenwerkingen en initiatieven geleid.

Onze ambitie: Inwoners van Katwijk nemen deel en dragen bij aan de maatschappij

Meedoen aan de maatschappij heeft verschillende kanten. Het gaat hier over het beheersen van basisvaardigheden⁴, het hebben van werk, het hebben van voldoende inkomen, talenten ontwikkelen door deel te nemen aan activiteiten in de vrije tijd. Denk aan het rijke verenigingsleven in Katwijk en de vele vrijwilligers die zich hiervoor inzetten. Meedoen gaat ook over hoe we met elkaar omgaan en dat we er met elkaar voor zorgen dat iedereen kan blijven meedoen. We willen een Katwijk dat toegankelijk is voor al haar inwoners en waar inwoners zich geaccepteerd voelen door elkaar. Een (fysieke) beperking mag geen belemmering vormen voor het meedoen aan de maatschappij.



De opgave Meedoen is onlosmakelijk verbonden met de vierde doelstelling uit de Omgevingsvisie⁵: bouwen aan inclusieve kernen met sterke sociale samenhang. In elke kern is plek voor iedereen, jong tot oud, ook voor kwetsbare groepen. Buren kennen elkaar en dat blijft zo, ook in de toekomst. Buurten nodigen uit tot ontmoeten.

Iedere inwoner is in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor deelname aan de samenleving, om in het eigen inkomen te voorzien en zich te ontplooien. In Katwijk is werken vanzelfsprekend. Jeugdigen gaan op jonge leeftijd aan het werk, soms zelfs ten koste van hun onderwijs. Werk geeft status en erkenning, het draagt bij aan je identiteit. Naast de financiële noodzaak om te werken zorgt het voor structuur, sociale contacten en persoonlijke groei. We willen dat zoveel mogelijk mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, een betaalde baan hebben. Bij voorkeur bij reguliere werkgevers.

⁴ Basisvaardigheden gaan over het kunnen lezen, rekenen en schrijven, maar ook over het voldoende beschikken over digitale vaardigheden om zelfstandig te kunnen functioneren in de maatschappij.

⁵ <https://extra.katwijk.nl/gemeente-en-burgerzaken/participatie/omgevingswet-katwijk/>

Als inwoners niet zelf kunnen voorzien in hun levensonderhoud, is hiervoor hulp en ondersteuning beschikbaar. Het gebrek aan geld mag geen belemmering vormen om mee te kunnen doen aan sociale, sportieve en/of culturele activiteiten. De ondersteuning die wordt geboden is gekoppeld aan het doel om de economische, educatieve en sociale zelfredzaamheid te vergroten. Deze ondersteuning is niet geheel vrijblijvend. Verwacht wordt dat inwoners die ondersteund worden zich inspannen om een stap richting zelfredzaamheid te kunnen maken. Dit kan bijvoorbeeld door middel van het verrichten van vrijwilligerswerk of door het volgen van een cursus om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen. Inwoners worden gestimuleerd om hun talenten te gebruiken op een manier die bij hen past, zodat ze kunnen bijdragen aan het opbouwen van een samenleving waarin mensen elkaar respecteren en naar elkaar omzien. Een leven lang leren.

Meedoen aan de samenleving betekent ook dat we streven naar een samenleving waarin mensen zich niet eenzaam hoeven te voelen en waar iedereen trots is op wie hij/zij is of wil zijn. Ontmoeting en contact met anderen is hierbij de sleutel. Initiatieven die in de samenleving ontstaan om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen, worden van harte ondersteund.

Hoe meten we dit:

1. % inwoners dat de basisvaardigheden voldoende beheerst
2. % inwoners van de beroepsbevolking dat een betaalde baan heeft
3. % inwoners dat een besteedbaar inkomen boven de armoedegrens heeft
4. % inwoners dat deelneemt aan activiteiten gericht op het vergroten van maatschappelijke ontwikkeling
5. % inwoners dat zich eenzaam voelt
6. % inwoners dat zich sociaal geaccepteerd voelt

⁴ Basisvaardigheden gaan over het kunnen lezen, rekenen en schrijven, maar ook over het voldoende beschikken over digitale vaardigheden om zelfstandig te kunnen functioneren in de maatschappij.

⁵ <https://extra.katwijk.nl/gemeente-en-burgerzaken/participatie/omgevingswet-katwijk/>

Hoe staan we er voor

een toelichting
op de indicatoren

Hoe staan we er voor

Vanuit de Startfoto Sociaal Domein en enkele aanvullende onderzoeken beschrijven we een korte stand van zaken per indicator. Voor een aantal indicatoren geldt dat ze nog niet (volledig) gemeten worden. Dit noemen we een 'ontwikkelindicator' waarvoor metingen ontwikkeld moeten worden.

Sociale Veiligheid: inwoners van Katwijk leven in een veilige omgeving

Indicatoren

1. *% inwoners dat zich inzet voor een veilige buurt*
In Katwijk is de sociale cohesie tussen de bewoners relatief groot in vergelijking met Nederland en in vergelijking met de regio. In Katwijk gaan mensen in het algemeen op een prettige manier met elkaar om en hebben zij relatief veel contact met buurtbewoners.

2. *% inwoners dat zich veilig voelt in eigen buurt*
Inwoners van Katwijk zijn positiever over de leefbaarheid in de buurt dan een aantal jaar geleden. Ook is het onveiligheidsgevoel en de perceptie van criminaliteit in de eigen buurt afgenomen, terwijl dit een aantal jaren geleden nog een stijgende tendens liet zien.

3. *% inwoners dat sociale overlast ervaart*
Ten aanzien van het ervaren van overlast in de buurt is de score van Katwijk iets ongunstiger dan de regionale en landelijke score. De beleving van overlast laat wel een positieve ontwikkeling zijn. Op alle aspecten is sprake van een daling van het aantal inwoners dat veel overlast ervaart. Onder andere het aantal meldingen van jeugdoverlast bij de politie is in 2016 lager dan in de 4 voorgaande jaren, na een piek in 2015. Voor wat betreft het ervaren van sociale overlast ligt het percentage lager dan landelijk.

4. *% inwoners dat te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling*
Er is een stijgende lijn te zien in het aantal meldingen dat binnenkomt bij Veilig Thuis, het percentage bevestigde mishandelingen neemt echter gestaag af. Deze cijfers worden nu op regionaal niveau geleverd en er zal worden toegewerkt naar een lokale vertaling hiervan.

5. *% inwoners dat crimineel gedrag vertoont*
In 2016 is het aantal jeugdigen dat door de politie wordt verwezen naar Bureau HALT scherp gedaald, na een sterke piek in 2015. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde is het aantal verwijzingen (zeer) hoog.

Gezondheid: inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl

In Katwijk geven jongeren van 11 tot 18 jaar iets vaker dan gemiddeld in de regio aan hun gezondheid als niet goed te ervaren. Volwassenen in Katwijk oordelen over hun eigen gezondheid vrijwel hetzelfde als in de regio Hollands Midden en iets beter dan gemiddeld in Nederland.

Indicatoren

1. *% inwoners met (sociaal)psychische problemen*
Het percentage jongeren met een verhoogde kans op psychosociale problematiek laat een stijgende tendens zijn. Onder volwassenen is bij een groter (en groeiend) deel sprake van een matig of hoog risico op een angststoornis of een depressie dan landelijk, met name onder 65-plussers.

2. *% inwoners dat voldoet aan de beweegnorm*
In Katwijk doen relatief weinig volwassen inwoners minimaal eens per week aan sport. Niettemin ligt het percentage inwoners dat lid

is van een sportbond in Katwijk hoger dan het percentage voor heel Nederland. Het aantal volwassenen dat niet voldoet aan de zogeheten norm gezond bewegen en de fitheidsnorm ligt iets boven het regionale gemiddelde, maar iets onder het landelijke gemiddelde. Van de 11- tot 18-jarigen is in Katwijk een kleiner deel lid van een sportvereniging dan gemiddeld in de regio. Ook voldoet een iets kleiner deel aan de norm gezond bewegen. Hetzelfde geldt voor het percentage 11- tot 18-jarigen dat minimaal eens per week sport. Het percentage jongeren dat relatief veel achter de TV of computer zit is hoger dan gemiddeld in de regio.

3. *% inwoners dat een gezond eetpatroon heeft*

Onder kinderen en jongeren komt in Katwijk meer overgewicht en obesitas voor dan onder kinderen en jongeren in de regio. Ook onder volwassenen is dit patroon zichtbaar, waarbij Katwijk ongunstig afsteekt tegen de regionale en landelijke gemiddelden. Het aantal 11- tot 18-jarigen dat niet regelmatig ontbijt ligt in Katwijk iets hoger dan in de regio. Wel is hierin een daling zichtbaar, zowel in Katwijk als in de regio. Het percentage 11- tot 18-jarigen dat dagelijks fruit en groente eet, is ongunstiger dan die voor de regio als geheel.

4. *% inwoners dat te maken heeft een problematische verslaving*

Het alcoholgebruik onder jongeren en volwassenen wijkt in Katwijk niet veel af van het regionale en landelijke beeld. Het aantal jongeren in Katwijk dat rookt, ligt hoger dan gemiddeld in de regio. Het gebruik van harddrugs onder jongeren in Katwijk ligt net iets boven het gemiddelde in de regio, het gebruik van softdrugs ligt iets lager dan het regionaal gemiddelde. Onder volwassenen in Katwijk ligt het gebruik van harddrugs en softdrugs iets onder het regionale gemiddelde.

Zorg en ondersteuning: inwoners die hulp nodig hebben, ervaren een hoge kwaliteit van leven en hebben regie over hun leven

Indicatoren

1. *% inwoners dat voldoende regie over eigen leven ervaart*

Het aantal volwassenen (19-64 jaar) dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven ligt in Katwijk met 8% in 2016 op hetzelfde niveau als in de regio Hollands Midden en iets lager dan landelijk. Van de 65-plussers heeft in Katwijk 17% onvoldoende regie over het eigen leven. Dit percentage ligt iets hoger dan gemiddeld in de regio en landelijk.

2. *% inwoners dat na een algemene- of maatwerkvoorziening het afgesproken doel realiseert*

In Katwijk is het aantal maatwerkarrangementen in 2016 licht gestegen, maar in relatie tot het aantal inwoners is het lager dan op regionaal en landelijk niveau. Het beroep op hulp bij het huishouden is in Katwijk relatief hoog, het aandeel verblijf en opvang in het totaal aantal maatwerktrajecten relatief beperkt. Van de cliënten geeft 90% aan zich door de geboden ondersteuning beter te kunnen redden. Dit is een relatief hoog percentage. Er wordt door nog lang niet alle aanbieders geregistreerd of het afgesproken doel bereikt wordt.

3. *% inwoners dat tevreden is over de geboden hulp*

In Katwijk wordt op dit moment op verschillende plekken en op verschillende manieren gemeten hoe de tevredenheid van de klant is. Nu gebeurt dat nog op deelgebieden: voor jeugd en Wmo worden cliënt-ervaringsonderzoeken gedaan bijvoorbeeld. Daarnaast wordt de klachtenprocedure en het aantal ontvangen klachten en bezwaren gemonitord en het behalen van de verschillende wettelijke termijnen. In de huidige situatie is dit moeilijk samen te brengen en gezamenlijk te duiden. Nu de raad ervoor gekozen heeft om te gaan werken met een nieuwe opzet van de Toegang (0-100) is dit voor de toekomst de plek om al die metingen

samen te brengen en opnieuw vorm te geven zodat ze echt het beeld vanuit de cliënt geven.

4. *% mantelzorgers en vrijwilligers dat overbelast is*
Om ervoor te zorgen dat mantelzorgers en vrijwilligers de zorg die zij leveren kunnen volhouden, streven we naar een afname van de overbelasting van mantelzorgers en vrijwilligers. Het aantal volwassenen en 65-plussers dat in Katwijk mantelzorg verleent, wijkt niet veel af van de regionale en landelijke gemiddelden. Het aandeel zwaarbelaste mantelzorgers ligt marginaal lager dan regionaal en landelijk. Het aantal mantelzorgcomplimenten is sterk gegroeid.

Opgroeien en ontwikkelen: in Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen

Indicatoren

1. *% kinderen en jongeren dat ondersteuning nodig heeft in het onderwijs*
Bijna 7% van de 2- tot 4-jarige kinderen in Katwijk heeft een indicatie voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE) gekregen. Het percentage basisschoolleerlingen met een onderwijsachterstand ligt hoger dan gemiddeld in de regio, maar daalt wel.

Deze indicator gaat ook andere vormen van ondersteuning in het kader van Passend Onderwijs, bijvoorbeeld ten aanzien van hoogbegaafde leerlingen.

2. *% kinderen en jongeren dat hulp nodig heeft bij het opgroeien (naar zelfstandigheid)*
Deze indicator gaat onder andere over jeugdhulp. Het aantal meldingen voor jeugdhulp ligt in Katwijk hoger dan gemiddeld in de regio. Ook doet een relatief hoog aantal jongeren een beroep op gespecialiseerde jeugdhulp. Hierbij is sprake van een toename.

3. *% jongeren dat een vervolgopleiding heeft afgerond*

Een voortijdig schoolverlater is iedere jongere tussen 12 en 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. Van een startkwalificatie is sprake indien een opleiding met succes is afgerond op minimaal mbo 2-, havo- of vwo-niveau. In 2015 was het percentage voortijdig schoolverlater ongeveer gelijk aan het regionale en landelijke gemiddelde.

4. *% kinderen en jongeren dat deelneemt aan activiteiten gericht op het vergroten van maatschappelijke ontwikkeling/hun zelfredzaamheid in de maatschappij*
We kunnen als gemeente achterhalen hoe jongeren dit doen in georganiseerd verband. Bij de jeugd- en jongerenorganisaties zetten jongeren zich vrijwillig in voor het organiseren van evenementen en het (gedeeltelijk) beheren van locaties. De onderverdeling van leden naar leeftijd bij sport en culturele verenigingen is nog niet in totaal overzicht aanwezig. De trend van de afgelopen jaren is dat veel organisaties moeite hebben met het betrekken van jongeren als vrijwilligers. Voornaamste reden die zij daarbij aangegeven is de toegenomen prestatieverwachting op scholen en de noodzaak tot het hebben en houden van een bijbaan.

5. *% kinderen en jongeren dat zich eenzaam voelt*
Uit divers landelijk onderzoek blijkt dat een kwart tot de helft van de jeugdigen zich eenzaam voelt. Ze geven bovendien aan dat ze het lastig vinden om hierover te praten. Er zijn nog geen cijfers over het percentage eenzame jeugdigen in Katwijk.

6. *% kinderen en jongeren dat zich sociaal geaccepteerd voelt*
Deze indicator gaat onder andere over pesten en gepest worden. Mensen worden soms buitengesloten op basis van hun herkomst, seksuele geaardheid of bijvoorbeeld omdat zij een (functionele) beperking hebben. Opvallend is dat een relatief hoog percentage jongeren, namelijk 30%, een negatieve houding heeft ten opzichte van homoseksualiteit.

Meedoen: inwoners van Katwijk nemen deel en dragen bij aan de maatschappij

Indicatoren

Verschillen in opleiding, beroep en inkomen worden samengevat met de sociaal economische status.

Inwoners met een lage opleiding, een laag inkomen of een slechte arbeidsmarktpositie zijn relatief kwetsbaar.

1. *% inwoners dat de basisvaardigheden voldoende beheerst*

Het percentage inwoners met een laag opleidingsniveau ligt hoger dan het Nederlandse gemiddelde. Daarnaast is ruim 11% van de Katwijkse bevolking laaggeletterd. Dit percentage ligt iets lager dan het provinciaal gemiddelde. Het gaat hierbij ook om de inburgering, deze taken zullen in 2021 naar de gemeente worden overgeheveld, hiervoor moeten nog metingen ontwikkeld worden.

2. *% inwoners van de beroepsbevolking dat een betaalde baan heeft*

De arbeidsparticipatie ligt in Katwijk iets hoger dan het gemiddelde in de regio en ruim hoger dan het landelijke gemiddelde. De uitkeringsafhankelijkheid van de bevolking van Katwijk is relatief laag. Van de mensen die gebruik maken van de voorzieningen vanuit de Participatiewet doet bijna 40% ook een beroep op zorg- en welzijnsvoorzieningen. Een relatief groot aantal inwoners met een bijstandsuitkering hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zij zijn vaak moeilijk toe te leiden naar werk.

3. *% inwoners dat een besteedbaar inkomen boven de armoedegrens heeft*

Het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden ligt in Katwijk hoger dan het Nederlandse gemiddelde. Het gemiddelde inkomen van alleenstaanden is relatief laag. Het aantal volwassenen (19-64 jaar) dat aangeeft enige of grote moeite te hebben om rond te komen ligt in Katwijk in 2016 met 15% op ongeveer hetzelfde niveau als in de regio Hollands Midden en lager dan het gemiddelde in

Nederland. Van de 65-plussers geeft 7% aan enige of grote moeite te hebben om rond te komen.

Dit is een lager percentage dan in de regio en landelijk. Inwoners met een laag inkomen kunnen, als zijnde compensatie, gebruikmaken van diverse minimaregelingen.

4. *% inwoners dat deelneemt aan activiteiten gericht op het vergroten van maatschappelijke ontwikkeling*

Katwijkers zetten zich maatschappelijk in voor de samenleving, bijvoorbeeld als buurtgenoot, als vrijwilliger, als mantelzorger of als tegenprestatie voor een uitkering. De maatschappelijke inzet in Katwijk in de vorm van vrijwilligerswerk bij sportverenigingen, koren en kerken is groot te noemen. Het aantal inschrijvingen 'vrije tijd' bij de muziekschool in Katwijk is sterk toegenomen de afgelopen periode. Daarnaast wordt steeds meer uitgegeven aan vormings- en ontwikkelingswerk.

5. *% inwoners dat zich eenzaam voelt*

Er zijn verschillende vormen van eenzaamheid te onderscheiden. In 2016 voelt bijna de helft van de ouderen (65+) in Katwijk zich sociaal eenzaam en bijna een derde voelt zich emotioneel eenzaam. Bij 8% was sprake van ernstige eenzaamheid. Deze percentages liggen significant hoger dan in 2012. Voor de groep 19- tot 65 jarigen liggen de percentages sociale en emotionele eenzaamheid iets lager dan bij de oudere doelgroep. Het percentage ernstige eenzaamheid ligt iets hoger. Ook hierbij is sprake van stijgende percentages.

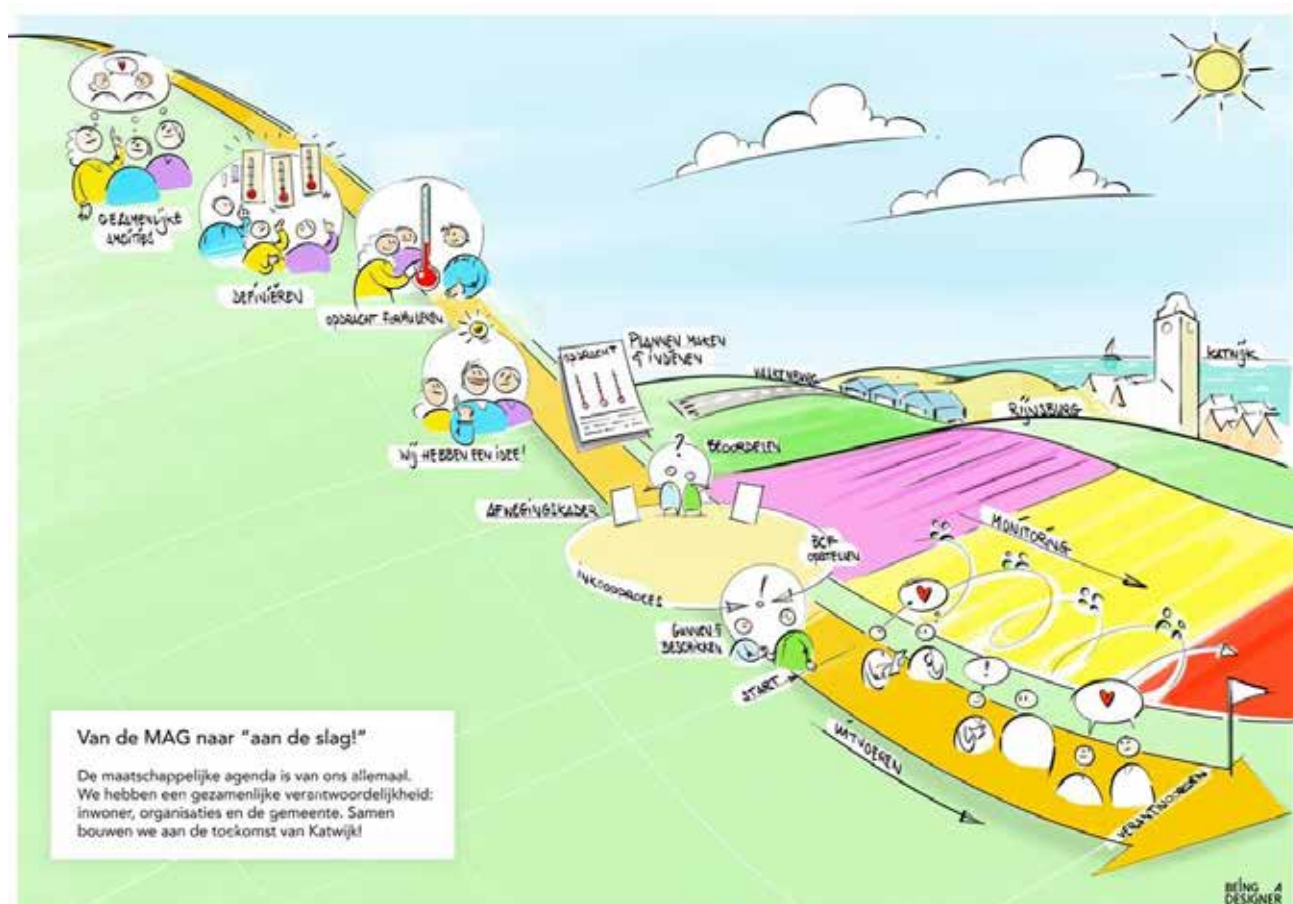
6. *% inwoners dat zich sociaal geaccepteerd voelt*

Deze indicator gaat onder andere over pesten en gepest worden. Mensen worden soms buitengesloten op basis van hun herkomst, seksuele geaardheid of omdat zij een (functionele) beperking hebben.

Aan de slag met de MAG

Zoals in de inleiding benoemd is de maatschappelijke agenda meer dan alleen een agenda voor het sociaal domein. We beogen een andere manier van werken en denken. Met het vaststellen van maatschappelijke prioriteiten zijn we er niet, al zetten we daarmee wel een belangrijke stap. Vervolgens komen we op de kwestie van het hoe. Er is een andere manier van werken nodig. Een nieuwe werkwijze die beschrijft hoe het sturen op effecten vorm krijgt. Van groot belang is dat we hele nieuwe en veelbelovende vormen van samenwerking tussen bewoners, professionals, instellingen, verenigingen en ondernemers actief aanmoedigen en faciliteren. Om uitvoering te kunnen geven aan deze nieuwe werkwijze, is een werkproces opgesteld.

Aan de hand van de opgaves en indicatoren bepalen we in gezamenlijkheid de resultaten die we in de samenleving willen bereiken (opdrachten). Op deze opdracht kunnen onze partners een aanbod doen middels inkoop of subsidie. Aan de hand van het afwegingskader wordt bepaald wie de opdracht gaan uitvoeren. De werkwijze, inclusief het afwegingskader, is in detail uitgewerkt in bijlage 1. In onderstaande afbeelding wordt het proces van opgave naar uitvoering weergegeven.



Reikwijdte van de maatschappelijke agenda

De Maatschappelijke Agenda is een doorlopend proces. De ambities en indicatoren in de MAG zijn duurzaam, het is niet nodig om de gehele agenda elke 4 jaar te herzien. Wel is het nodig om constant bij te houden wat de bewegingen zijn in de samenleving, de indicatoren te monitoren en waar nodig de opdrachten bij te stellen. We zullen we de MAG evalueren na 3 jaar, zowel de agenda als de werkwijze.

Huidige beleidsnota's Sociaal Domein worden vervangen door de MAG

Onderdeel van de werkwijze van de Maatschappelijke Agenda is het besluit om geen beleidsnota's meer te schrijven voor het sociaal domein. De nota's zullen vervangen worden door de maatschappelijke agenda. Op basis van de maatschappelijke agenda zullen er waar nodig uitvoeringsagenda's worden geschreven. Een voorbeeld hiervan is de Onderwijsagenda.

Beleidsplannen die vervangen worden door de MAG:

- Beleidsplan WMO 2015-2017
- Beleidsplan Re-integratie 2017
- Beleidsnota Maatschappelijk Inzet Sociaal Domein 2017-2020
- Regionaal Beleidsplan Hart voor de Jeugd
- Beleidsnota Lokaal gezondheidsbeleid 2013-2016
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019 Katwijk
- Sportnota 2012-2017
- Kaders voor Kunst en Cultuur in Katwijk
- Jeugd op koers 2.1

Accommodatiebeleid valt vooralsnog buiten deze Maatschappelijke Agenda

De Maatschappelijke Agenda gaat over alle beleidsthema's binnen het Sociaal Domein. Denk dan aan Wmo, Jeugd, Gezondheidsbeleid, Sport, Kunst & Cultuur, Jeugdwet en de Participatiewet. Maar ook onze Toegang en maatwerkvoorzieningen vallen inhoudelijk onder dit beleidsdocument. Omdat de ambities zich niet beperken tot deze beleidsvelden, is het de wens om op termijn te kijken of we dit breder kunnen inzetten.

Het hebben van een uitgebreide sociale infrastructuur met voorzieningen op het gebied van sport en recreatie, kunst en cultuur, onderwijs, zorg en ondersteuning, is een belangrijke randvoorwaarde om de opgaven uit deze maatschappelijke agenda te kunnen realiseren. Het accommodatiebeleid valt (vooralsnog) niet onder de MAG. Hiervoor wordt in 2019 gewerkt aan een aparte nota.

Relatie met de Omgevingsvisie

De gemeente heeft in haar Omgevingsvisie een 7-tal doelen opgenomen. De opgaves uit de Maatschappelijke Agenda zijn hierop een aanvulling vanuit het Sociaal Domein. Dit betekent dat er nu in totaal 10 inhoudelijke doelen zijn, 7 vanuit de Omgevingsvisie en 5 vanuit de Maatschappelijke Agenda, waarbij er 2 overlappen (gezondheid en meedoen/inclusieve kernen).

— Bijlage 1 —

**Aan de slag
met de MAG**

Bijlage 1

Inleiding

In 2019 heeft Katwijk de Maatschappelijke Agenda (MAG) opgesteld. De MAG bestaat uit 5 hoofdopgaves die beschrijven welke maatschappelijke effecten we willen bereiken. De maatschappelijke agenda is meer dan alleen een agenda voor het sociaal domein. We beogen een andere manier van werken en denken. We gaan sturen op het behalen van maatschappelijke doelen in plaats van het financieren van activiteiten. Op elk van de samen geformuleerde wensen zoeken we 'beweging'. Hiervoor willen we de denkkraft en energie van inwoners en maatschappelijke partijen herkennen, erkennen en inzetten.

De maatschappelijke agenda: 5 hoofdthema's

De Maatschappelijke Agenda Katwijk 2019 - 2023 heeft 5 hoofdopgaves. Deze zijn:

1. Sociale veiligheid: inwoners van Katwijk leven in een veilige omgeving
2. Gezondheid: inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl
3. Zorg en ondersteuning: inwoners die hulp nodig hebben, ervaren een hoge kwaliteit van leven en hebben regie over hun leven
4. Opgroeien en ontwikkelen: in Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen
5. Meedoen: inwoners van Katwijk nemen deel en dragen bij aan de maatschappij

Uitgangspunten

Samen bouwen aan het Katwijk van morgen

Wij geloven dat iedereen kan meedoen in Katwijk als wij voor elkaar klaar staan. Dat doen we met ondernemers, inwoners, verenigingen, thuiszorg, bibliotheek en vele anderen. We maken met elkaar de agenda over wat nodig is aan zorg, opgroeien en ontwikkelen, werk. De gemeente is partner in de Maatschappelijke Agenda, om zo met anderen te bouwen aan het Katwijk van morgen waarin iedereen kan meedoen. Door de sterke sociale cohesie in Katwijk en de grote maatschappelijke betrokkenheid van de inwoners, is deze manier passend en kansrijk.

Nieuwe werkwijze stimuleert participatie en samenwerkingsvormen

De maatschappelijke agenda is in een interactief proces met de samenleving tot stand gekomen. Gesteld kan worden dat er voor de opgaven draagvlak is in de Katwijkse samenleving. De nieuwe werkwijze beoogt initiatieven en energie uit de samenleving te halen. De maatschappelijke agenda is van de Katwijkse samenleving en in de uitvoering een gezamenlijke verantwoordelijkheid: de inwoner, organisaties en de gemeente. Sleutelwoorden zijn synergie en samenwerking. Om de synergie en samenwerking te bevorderen is het uitgangspunt dat - daar waar mogelijk - opdrachten worden verstrekt aan een samenwerking van twee of meer partijen.

Met de nieuwe werkwijze kunnen we resultaatgericht sturen

Nieuw is ook dat de gemeente met de maatschappelijke agenda resultaatgericht wil sturen. Maatschappelijke effecten worden gemeten door middel van indicatoren. Elke ambitie van de maatschappelijke agenda heeft ca. 5 indicatoren waarmee de gemeente meet of we onze ambitie bereiken. Per indicator is aangegeven wat onze ambitie is met betrekking tot het percentage wat we willen bereiken. Deze norm is terug te vinden in het nog op te stellen databoek.

Van opgave naar uitvoering

Het vaststellen van de Maatschappelijke Agenda is het startpunt. De opgaves vanuit de Maatschappelijke Agenda zijn de basis voor opdrachten die door onze maatschappelijke partners worden uitgevoerd met bijbehorende financiering.

Tellen en vertellen: opstellen van een databoek

Er wordt een databoek opgesteld en we benoemen hierin de trends die we waarnemen. In het databoek staan ambities, doelen en indicatoren. In het databoek staan de resultaten die de gemeente wil bereiken.

Een indicator is bijvoorbeeld: het percentage inwoners dat voldoet aan de beweegnorm.

Aan de metingen van de afgelopen jaren kunnen we zien dat het percentage inwoners dat voldoet aan de beweegnorm is gedaald van 67% naar 64%, terwijl het in de rest van Nederland stijgt. Hierover gaan we in gesprek met de betrokken partners zoals sportverenigingen, sociaal werkers en huisartsen. We bespreken met hen hoe het komt en wat een realistische norm is om op te sturen. Moeten we bijvoorbeeld sturen op gelijk blijven of willen we dat het weer teruggaat naar het oude niveau.

Elk hoofdthema bevat ca. vijf indicatoren. Per indicator wordt beschreven, zowel in cijfers als in tekst, wat de huidige stand van zaken is. Analyse van deze data leidt tot het signaleren van trends en toekomstige ontwikkelingen. Jaarlijks gaat de gemeente hierover met partijen/professionals in gesprek om de cijfers van o.a. de nulmeting, trends en ontwikkelingen te bespreken. Het is de bedoeling dat de indicatoren uiteindelijk worden voorzien van een realistische normering voor het aankomende jaar. Dit databoek wordt ter kennisgeving aangeboden aan de gemeenteraad. De raad stelt jaarlijks het ambitieniveau van het databoek vast in de begroting. Het databoek komt er als volgt uit te zien:

Sociale Veiligheid	Zich veilig voelen 2018 = ... % inwoners <i>verbetering</i> 20..... %	Sociaal overlast ervaren 2018 = ... % inwoners <i>verslechtering</i> 20..... %	Huiselijk geweld & kindermishandeling 2018 = ... % inwoners 20..... %	Crimineel gedrag 2018 = ... % inwoners 20..... %
Gezondheid	Sociaal psychische problemen 2018 = ... % inwoners 20..... %	Voldoen aan de beweegnorm 2018 = ... % inwoners 20..... %	Gezond eetpatroon 2018 = ... % inwoners 20..... %	Middelen misbruik / Verslaving 2018 = ... % inwoners 20..... %
Zorgen voor elkaar	Onvoldoende regie over eigen leven 2018 = ... % inwoners 20..... %	Zorg gericht op vergroten ZRH 2018 = ... % inwoners 20..... %	Goede kwaliteit van leven 2018 = ... % inwoners 20..... %	Tevreden over ontvangen hulp 2018 = ... % inwoners 20..... %
Opgroeien en ontwikkelen	Onderwijsachterstand 2018 = ... % inwoners 20..... %	Afgeronde vervolgopleiding 2018 = ... % inwoners 20..... %	Deelname maatschappelijke activiteiten 2018 = ... % inwoners 20..... %	Sociaal geaccepteerd 2018 = ... % inwoners 20..... %
Meedoen	Leven onder armoedegrens 2018 = ... % inwoners 20..... %	Betaalde baan 2018 = ... % inwoners 20..... %	Maatschappelijke inzet 2018 = ... % inwoners 20..... %	Sociaal geaccepteerd 2018 = ... % inwoners 20..... %

Bepalen van de normen en de opdrachtschrijving

De processtappen om te komen tot een opdrachtbeschrijving zien er als volgt uit:

1. Na overleg met stakeholders wordt een opdrachtbeschrijving opgesteld;
2. De opdrachtbeschrijving wordt voorzien van prestatie-indicatoren;
3. Aan de opdracht wordt een budgettair kader gekoppeld.

Hieronder worden deze stappen toegelicht:

1. Wanneer de maatschappelijke agenda is vastgesteld, moeten de opgaves worden vertaald naar opdrachten. We organiseren hiervoor een zogenaamd MAG-platform. We stellen voor een MAG platform te ontwikkelen, in overleg met de deelnemers van de huidige platform⁶, om een aantal maal per jaar bij elkaar te komen om de opgaves en opdrachten te bespreken. Dit kan zijn op een bepaald thema, maar ook over een bepaalde wijk of buurt gaan. Alle betrokkenen samen hebben alle informatie en inzichten die nodig zijn om een plan te maken. Het wordt een dynamisch platform waar betrokken partijen elkaar kunnen ontmoeten. De gemeente zal dit faciliteren en voorzitten.
2. De ambities zijn voor de gehele gemeente gelijk. Per wijk kunnen de activiteiten om dat doel te bereiken echter anders zijn. Prestatie-indicatoren kunnen daarom benoemd worden op het gebied van een buurt of op het gebied van een wijk, afhankelijk van het probleem dat er mee wordt aangepakt. De prestatie-indicatoren geven gedetailleerder weer aan welke prestaties moet worden voldaan in de betreffende opdracht.
3. Er wordt vanuit historische budgetten ingeschat wat de budgettaire kaders zijn voor een opdracht. In de loop van de tijd kunnen we dit steeds beter aangeven, omdat onze begroting dan ook op de maatschappelijke opgaves is gebaseerd.

Met deze informatie wordt een concrete uitvraag gedaan voor het indienen van een aanbod, programma of interventie. De gemeente verstrekt als opdrachtgever op basis van een inkoopmodel opdrachten in de vorm van een subsidie of een overeenkomst. Hierbij is een 'right to challenge' ook een mogelijkheid. De doorlooptijd kan per opdracht verschillen. De doorlooptijd van een experiment is bijvoorbeeld anders dan van een 'evidence based' interventie.

Voorbeeld:

De opdrachtbeschrijving is af, we hebben met de betrokken partijen geconstateerd dat we het percentage eenzaamheid in Katwijk willen verminderen van 17% naar 15%. We zien hierbij dat het vooral gaat om jeugdigen op de middelbare school en over alleenstaande ouderen boven de 75 jaar. We vragen in deze opdracht een resultaat waarbij we in dialoog met onze partners komen tot een aanbod, hierbij past de methode van maatschappelijk aanbesteden het beste. Het inkoopproces wordt opgestart waarbij de (combinatie van) partijen met het beste plan (binnen de financiële kaders) de opdracht gegund krijgen.

Afwegingskader

Uitgangspunt van het nieuwe beleid is dat wij alleen nog zaken willen bekostigen die bijdragen aan de gewenste effecten (zie hiervoor ook het huidige coalitieakkoord). Dit betekent dat de gemeente bepaalt welk effect er bereikt moet worden (de maatschappelijke agenda). Wij sturen op de behaalde resultaten en niet op de uitgevoerde activiteiten. Met het afwegingskader kan een afweging worden gemaakt welke offerte of welk subsidieverzoek het beste aanbod bevat om de gewenste resultaten te gaan bereiken. Voor een subsidieaanvraag is de Algemene Subsidie Verordening (ASV) het wettelijke kader, de maatschappelijke agenda is het beleidskader.

⁶ In samenspraak met de pilot Hoornes, de ontwikkelingen rondom de wijksteunstructuur en veiligheid.

Aanvraagprocedure

Stel, u heeft een goed initiatief of idee dat volgens u past binnen de maatschappelijke agenda. U dient een aanvraag in en baseert uw aanvraag op een opdrachtbeschrijving. In uw aanvraag geeft u aan waarom uw instelling het beste aanbod heeft om het betreffende (hoofd)resultaat te realiseren. Bij uw aanvraagformulier hoort een activiteitenplan waarin u o.a. de doelgroep en uw activiteit(en) omschrijft. De gemeente wil namelijk weten voor wie u iets gaat doen, met welke partners u samenwerkt, wat u gaat doen, welke resultaten of effecten u denkt te behalen en wat het kost? De vragen in het aanvraagformulier gaan hierop in. Wij beoordelen uw inzet en activiteit(en), en toetsen deze aan wetgeving, de subsidieverordening van de gemeente Katwijk, de doelen uit de MAG en het zogenaamde afwegingskader. Na deze toets neemt de gemeente hierover een besluit. Als het besluit is dat het plan uitgevoerd kan gaan worden, komt er een subsidietoekenning of overeenkomst.

Algemene criteria afwegingskader

Het college toetst elke aanvraag op basis van een aantal algemene criteria:

- Wet- en regelgeving;
- Als het een subsidieaanvraag betreft, wordt er getoetst aan de Algemene Subsidie Verordening;
- Past het voorstel binnen de hoofdopgaves uit de maatschappelijke agenda.

Specifieke criteria afwegingskader

Elke aanvraag toetsen wij specifiek aan de volgende criteria:

- *Doelgroep: Beschrijving en bereik van de doelgroep*
In de aanvraag geeft elke partij een kwalitatieve beschrijving van de doelgroep. Bijvoorbeeld jongeren met een verstandelijke beperking tussen de 12 en 23 jaar of ouderen vanaf 65 jaar met een klein sociaal netwerk. Ook komt in de aanvraag tot uiting in hoe de doelgroep wordt bereikt en in welke mate dit bereik bijdraagt aan het te bereiken effect. Denk hierbij ook het meten van tevredenheid onder de deelnemers.

- *Samenwerken: Tussen gemeente, inwoners, verenigingen en professionele organisaties*
Wij toetsen in hoeverre er sprake is van een duurzame samenwerking met andere partijen om gezamenlijk de effecten te kunnen behalen voor onze inwoners. Andere vragen op dit onderdeel zijn: Hoe ziet de samenwerking met de andere partijen eruit? Het doen van een aanvraag met twee of meerdere partijen is een pré.
- *Synergie en integraliteit: Partijen werken gebiedsgericht*
Buurten, wijken of kernen kunnen verschillen in behoeften en bijbehorende aanpak. U geeft aan in hoeverre uw aanvraag is afgestemd op een buurt, wijk of kern. In hoeverre het aanbod duurzaam is en er rekening wordt gehouden met toegankelijkheid.
- *Resultaat: Maatschappelijke resultaten staan centraal en er vindt sturing op plaats*
De maatschappelijke agenda bevat de vijf hoofdresultaten. Aan elk hoofdresultaat zijn indicatoren gekoppeld, waarmee de gemeente de resultaten wil meten. In uw aanvraag of plan van aanpak beschrijft u hoe uw activiteit de beste effectieve/doeltreffende manier is om het resultaat te bereiken.
- *Financiering: De financieringsaanvraag bevindt zich binnen het vastgestelde financiële plafond*
U dient een begroting in en geeft specifiek inzicht in de opbouw van de kosten en (voor zover van toepassing) de opbouw van de kostprijs, waaronder de deelnemersbijdrage, huur van een accommodatie, andere inkomsten zoals sponsoring en contributiegelden. Het verdient de voorkeur om een aanvraag in te dienen waarbij er sprake is van cofinanciering met andere partijen/fondsen.

Voorbeeld:

Er zijn drie muziekverenigingen die samen met de muziekschool muziek binnen het onderwijs willen stimuleren. Zo komen er meer kinderen in aanraking met muziek.

MAG opgave: het past binnen de MAG opgave Opvoeden en opgroeien, het draagt bij aan de indicator *'% kinderen en jongeren dat deelneemt aan activiteiten gericht op het vergroten van maatschappelijke ontwikkeling'*.

Doelgroep: het gaat om kinderen in de basisschoolleeftijd. Het gaat om alle basisscholen in Katwijk.

Samenwerking: het is een samenwerking tussen drie verenigingen, de muziekschool en het onderwijs. Synergie en integraliteit: Er wordt gekeken op welke scholen al muziekonderwijs is en welke niet, afhankelijk daarvan wordt het aanbod aangepast per school.

Resultaat: in het plan wordt onderbouwd waarom de voorgestelde activiteiten bijdragen aan de maatschappelijke agenda, waarom deze bijdragen en hoe dit effect wordt gemeten.

Financiering: er wordt een begroting meegestuurd waaruit blijkt hoeveel middelen er nodig zijn en hoeveel hiervan bij de gemeente worden aangevraagd. Er zijn tevens inkomsten vanuit het onderwijs, vanuit een extern fonds en de muziekverenigingen zelf meegenomen.

Conclusie: inhoudelijk past het binnen de opgaves van de MAG. Wanneer het tevens past binnen het budgettaire kader en de partijen voldoende kunnen aantonen dat hun activiteiten het beoogde effect hebben, kunnen we deze aanvraag toekennen.

Opdrachtverstrekking

Voor zowel de overgangsperiode als ook de nieuwe werkwijze geldt dat het afwegingskader wordt gebruikt om af te wegen of een aanbod van een partij leidt tot een opdracht. Afgewogen moet worden of de aanvrager het gewenste resultaat zal gaan bereiken. Het college besluit tot gunnen of beschikken.

Monitoring

Voor de monitoring en verantwoording sluiten we aan op de huidige P&C cyclus.

De beleidsregisseur/accountmanager onderhouden de relatie met de uitvoerende partijen en monitoren op de voortgang. Aan het einde van de looptijd van de subsidie of overeenkomst wordt er een eindafrekening gemaakt. Deze verantwoording wordt opgenomen in de P&C cyclus.

Gedurende de looptijd van de opdracht is het belangrijk contact te houden met de uitvoerende partijen. Zo begeleiden we onze partners bij het realiseren van de opgaves. Deze rol wordt opgepakt binnen de beleidsafdeling. Globaal ziet de monitoring er als volgt uit:

- Binnen 4 weken na elk kwartaal rapporteren volgens een vast format;
- Evaluatiegesprekken op uitvoerend, management en bestuurlijk niveau;
- Eén keer per jaar klanttevredenheidsonderzoek en stakeholdersbijeenkomst om effecten en werkwijze te evalueren;
- Na elk kalenderjaar binnen 3 maanden aanleveren: 1. Een overzicht van de kosten, 2. Een inhoudelijk verslag, met o.a. de beoogde en gerealiseerde resultaten, 3. Een activiteitenverslag hoofdlijnen en 4. Een toelichting op afwijkingen.

Deze uitgebreide monitoring is bedoeld voor opdrachten of subsidies hoger dan € 5.000 euro per kalenderjaar. Voor de kleinere subsidies en overeenkomsten, geldt dat er geen uitgebreide monitoring en verantwoording nodig is. Een subsidie onder de €5000 euro kan, indien wenselijk, bij de toekenning namelijk direct worden vastgesteld.

Nieuwe ideeën en initiatieven

Bovenstaand werkproces gaat er vanuit dat we als gemeente een uitvraag doen en partijen hierop reageren. Het kan natuurlijk ook zo zijn dat er initiatieven vanuit de samenleving ontstaan die losstaan van een uitvraag/opdracht.

Bij het ontwikkelen van het MAG platform is het idee dat er groepen betrokken inwoners, ondernemers en organisaties ontstaan rondom een thema. We willen toewerken naar het sluiten van coalities in de samenleving. Wanneer mensen een idee hebben op een bepaalde opgave, kunnen zij bij dit platform aansluiten. Hier kunnen ze ideeën uitwisselen, uitwerken en indienen. Het kan ook zijn dat zij een aanvraag in kunnen dienen bij het Fonds Samen voor Elkaar of een incidentele subsidieaanvraag doen. Men moet natuurlijk wel weten welke keuzes er hierin zijn. Daarom bieden we hen verschillende manieren om hun idee bij ons kenbaar te maken:

- Een inloopsprekkuur: elke maand organiseren we een inloopsprekkuur met een beleidsregisseur van de afdeling samenleving. Hier kunnen mensen terecht met hun idee om het idee en de mogelijkheden voor een vervolg door te spreken.
- Het idee kan gemaild worden naar het emailadres detekomstvan@katwijk.nl.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor een digitaal platform waarop mensen hun ideeën kunnen uitwisselen en elkaar kunnen vinden.

Wanneer er sprake is van een financieringsvraag, kan dit op verschillende manieren:

- Voor burgerinitiatieven is er het Fonds Samen voor Elkaar.
- Voor grotere en/of structurele financiering moet er een subsidieaanvraag worden ingediend of kan er een inkoopovereenkomst afgesloten worden. Deze moet voldoen aan de geldende regels en wordt beoordeeld middels het afwegingskader.
- Een 'right to challenge' behoort tot de mogelijkheden.

Governance

De maatschappelijke agenda geeft aan wat de strategische maatschappelijke doelen zijn voor de gemeente Katwijk, aanvullend op de omgevingsvisie. Dit betekent dat er nu in totaal 10 inhoudelijke doelen zijn: 7 vanuit de Omgevingsvisie en 5 vanuit de Maatschappelijke Agenda, waarbij er 2 overlappen (gezondheid en meedoen/inclusieve kernen).

Als gemeente willen we regie delen op de ambities op deze doelen. We zijn immers al samen verantwoordelijk. De Maatschappelijke Agenda is een manier om deze wens tot uitvoering te brengen. De governance structuur beschrijft hoe we als gemeente willen gaan sturen op de uitvoering van de Maatschappelijke Agenda en waar de rollen en bevoegdheden liggen.

Rollen, taken en bevoegdheden

De gemeenteraad stelt slechts de maatschappelijke opgaves en het afwegingskader vast. De normering bij de indicatoren komt tot stand in een interactief proces van co-creatie waarbij de raad wordt meegenomen. Deze normering wordt vervolgens via de begroting door de gemeenteraad formeel vastgesteld. Zo kan zij sturen op de strategische doelen van de gemeente. Wanneer er naar aanleiding van de opgaves en normeringen opdrachten geformuleerd worden (met inwoners en partners), zal het College deze vaststellen en ter informatie aan de gemeenteraad aanbieden. De uitvoerende partners gaan een subsidie- of inkooprelatie aan met de gemeente en zijn verantwoordelijk voor het indienen van hun plannen en het aantonen van de effecten van hun eigen activiteiten. De monitoring op de uitvoering van de opdrachten ligt bij de ambtelijke organisatie. De verantwoording wordt meegenomen in de P&C cyclus.

Het ontwikkelen van een MAG platform

Door de agenda meer op ambities en doelen te houden willen we hen en anderen uitdagen met anderen plannen te maken. We kunnen de juiste oplossing niet alleen achter een bureau bedenken. We geloven dat als welzijnswerkers, voetbalcoaches, scholen of muziekverenigingen met anderen plannen maken, zij met elkaar verantwoordelijkheid dragen en samen regie nemen. Dat kan in een wijk of buurt zijn, rondom een school.

We stellen voor een MAG platform op te zetten, in overleg met de deelnemers van de huidige platforms⁷, om een aantal maal per jaar bij elkaar te komen om de opgaves en opdrachten te bespreken. Dit kan zijn op een bepaald thema maar ook over een bepaalde wijk of buurt gaan. Alle betrokkenen samen hebben alle informatie en inzichten die nodig zijn om een plan te maken. Het wordt een dynamisch platform waar betrokken partijen elkaar kunnen ontmoeten. De gemeente zal dit faciliteren en voorzitten. Het is voor te stellen dat er vanuit het platform thema-tafels, 'fangroepen' of andersoortige samenwerkingen ontstaan. De manier waarop dit ontwikkeld wordt, zal in een apart voorstel worden ingediend.

Daarnaast organiseren we een jaarlijkse 'Dag van de MAG' waarin de resultaten en effecten over de afgelopen subsidieperiode gedeeld worden aan elkaar, Raad en Bestuur en de Samenleving.

Ervaringen vanuit de pilot Hoornes worden meegenomen

In de pilot Hoornes wordt geoefend met het aangaan met allianties van strategische partners. Er wordt voor de Hoornes een groep betrokken stakeholders bij elkaar gebracht, geformaliseerd waarbij er gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt genomen voor het bereiken van bepaalde doelen en inspanningen in de wijk. Deze manier van werken zou voor de Maatschappelijke Agenda ook passend kunnen zijn. We leren van de ervaringen die in de pilot worden opgedaan.

Doorontwikkeling van het Fonds Samen voor Elkaar

Op dit moment bestaat er een Fonds Samen voor Elkaar. Het fonds ondersteunt inwoners die iets goeds willen doen voor hun buurt. We gaan dit verder door ontwikkelen naar een fonds dat breder is dan alleen eenmalige initiatieven voor de buurt, zodat inwoners of kleinere organisaties met een initiatief gemakkelijker een beroep kunnen doen op financiering. Op termijn is het zelfs denkbaar dat we het fonds aanvullen met cofinanciering van andere partijen of fondsen, om zo de gezamenlijke verantwoordelijkheid vorm te geven.

Doorontwikkeling naar het delen van financiële verantwoordelijkheden

Op termijn zou het denkbaar zijn dat we een extern fonds oprichten waarin de gemeente één van de partijen is die hier geld in investeert. Zo heb je naast een inhoudelijke gezamenlijke verantwoordelijkheid, hierbij ook de vertaling naar het financiële aspect. Randvoorwaarde hiervoor is wel dat de bevoegdheden in de besluitvorming wat betreft de uitvoering van de plannen dan ook gedeeld kan worden.

⁷ In samenspraak met de pilot Hoornes, de ontwikkelingen rondom de wijksteunstructuur en veiligheid.

— Bijlage 2 —

Het participatietraject

Bijlage 2

Om te komen tot de Maatschappelijke Agenda is een intensief participatietraject opgestart. Dit traject bestond uit een website (www.detoekomstvankatwijk.nl), een actieweek, 4 meet-ups, een digitale enquête en een online platform. Deze activiteiten zijn uitgevoerd onder de naam 'Toekomst van Katwijk'. Er zijn in totaal ruim 1000 ideeën opgehaald, er hebben ongeveer 150 personen vanuit maatschappelijke organisaties meegedacht en is de gemeenteraad gedurende dit traject betrokken geweest.

Hiernaast hebben we een periodieke digitale nieuwsbrief verzonden en zijn er berichten via de kranten, via billboards op straat en op Social Media geplaatst.

Hieronder vindt u een overzicht van de activiteiten die zijn ondernomen van mei 2018 tot en met februari 2019.

- Actieweek, een 11-tal activiteiten in de verschillende dorpskernen waarbij het gesprek met inwoners is gevoerd over de toekomst van Katwijk (waaronder koffie-terrassen, een brainstorm met jongeren en een lunch met professionals);
- Meet up #1, inwoners aan de slag met de opgehaalde ideeën;
- Meet up #2, maatschappelijke partners aan de slag met de input van inwoners;
- Meet up #3, de gemeenteraad aan de slag met de input van inwoners en professionals;
- Digitale Enquête, aan de hand van 21 thema's ideeën en prioritering opgehaald;
- Meet up #4, terugkoppeling van de resultaten aan alle belangstellenden.

Voor de bijeenkomsten zijn alle maatschappelijke partners met een financieringsrelatie met de gemeente uitgenodigd, plus de maatschappelijke organisaties die op een andere manier met de gemeente samenwerken.

De verslagen van de meet ups vindt u op <https://www.detoekomstvankatwijk.nl/resultaten/>